

Vážené členky, vážení členové Komise pro problematiku očkování, vážený pane náměstků,

dne 21. října se uskuteční třetí jednání komise pro problematiku očkování. Aby měla jednotlivá jednání efektivní výsledky a závěry komise bylo možné uplatnit v legislativní i odborné rovině, dovolujeme si Ministerstvu zdravotnictví (dále jen MZ) navrhnout tyto organizační úpravy:

- Před každým jednáním, by mělo MZ připravit na základě podnětů členů komise témata, která se budou na dalším jednání probírat. S programem jednání by měli být členové komise seznámeni s dostatečným předstihem.
- Ke každému projednávanému tématu by mělo MZ závěrem formulovat své stanovisko. Mělo by popsat, jakým způsobem se získanými informacemi naloží, jak bude dále postupovat a v jakém časovém horizontu přijme případná opatření.
- I komise by se vždy měla pokusit konsenzuálně dojít k závěrům a formulovat svá stanoviska k jednotlivým tématům.
- Domníváme se, že pro efektivní průběh diskuse a formulování závěrů je nezbytné, aby byla jednotlivá jednání moderována zkušeným moderátorem.
- Zápis z jednotlivých jednání by měl být být verifikován předem určenými osobami a následně zveřejněn na webu MZ.

Současně navrhujeme, aby se na následujícím jednání komise projednala tato aktuální témata:

1) Jednací řád komise

V souvislosti s výše uvedenými podněty navrhujeme, aby se komise zabývala samotným fungováním jednotlivých jednání a dospěla ke stanovisku ohledně námi navrhovaných organizačních úprav. Výsledkem by měl být veřejnosti dostupný dokument, který zakotví jednací řád komise.

2) Přístup do školek při uznané dočasné kontraindikaci

V současnosti se na nás obrazejí rodiče, jejichž děti mají být vyloučeny ze školky i přesto, že mají lékařem uznanou dočasnou kontraindikaci očkování. Krajské hygienické stanice informují ředitele škol, že takové děti musejí být okamžitě vyloučeny a stejný výklad zastává i pan náměstek Valenta, jak plyne ze stanoviska, které v této věci vydal. Tento striktní výklad zákona o ochraně veřejného zdraví, který stanoví výjimku pouze dětem s uznanou trvalou kontraindikací, je však v rozporu s rozhodnutím Ústavního soudu¹. Dle Ústavního soudu je třeba, aby nevznikala nerovnost mezi dětmi, kterým z dlouhodobého hlediska jejich zdravotní stav brání podání očkovací látky bez ohledu na to, zda je termín „trvalá kontraindikace“ výslovně uveden v potvrzení poskytovatele zdravotních služeb. Doporučujeme tedy komisi toto téma k projednání s tím, že **MZ by mělo přijmout jednoznačné stanovisko k problematice.**

3) Očkování a povinná předškolní docházka

Novela zákona o ochraně veřejného zdraví počítá s tím, že pro přístup do zařízení, kde je docházka povinná, nebude vyžadováno očkování. Důvodová zpráva k novele výslovně uvádí, že tímto zařízením může být např. poslední třída mateřské školy. MŠMT v současnosti předložilo novelu školského zákona jako sněmovní tisk 611/0. Součástí novely je důvodová zpráva, kde se uvádí přesný opak, tedy že děti, které nejsou řádně očkovány, nebudou k povinnému předškolnímu vzdělávání přijaty z důvodu ochrany veřejného zdraví. **S ohledem na tuto důvodovou zprávou žádáme MZ, aby se obrátilo na MŠMT a výklad byl sjednocen.**

V souvislosti s tímto tématem také navrhujeme, aby komise přijala stanovisko, zda je současné protiepidemické opatření, spočívající v odepření přístupu nekompletně očkovaných dětí do školek, opravdu nezbytné, a zda by v případě zrušení tohoto opatření došlo k reálnému ohrožení veřejného

¹ Konkrétně s bodem 93 a násl. nálezu sp. zn. ÚS Pl. 16/14

zdraví. Stejně také navrhujeme, aby komise přijala stanovisko k problematice účasti nekompletně očkovaných dětí na školách v přírodě a zotavovacích akcích.

4) Školení pracovníků Krajských hygienických stanic

Z podnětů, kterých se nám dostává od rodičů, zjišťujeme, že pracovníci krajských hygienických stanic šíří nepřesné informace o legislativě. Setkáváme se například s případy, kdy pracovníci hygieny tvrdí lékařům, že z vyhlášky o očkování vyplývá, že kontraindikaci může uznat pouze specialista². Dále jsou ředitelům mateřských škol sdělovány nepravdivé informace, že je na základě zákona nezbytné okamžitě vyloučit dítě, které ukončilo šestý rok a nebylo přeočkováno DTP vakcínou nebo že není možné přijmout dítě, které není očkováno z důvodu uznané dočasné kontraindikace. Máme za to, že je nepřijatelné, aby pracovníci hygieny poskytovali informace, které nemají oporu v zákoně ani judikatuře. **Navrhujeme, aby se MZ zabývalo tím, jak zajistit, aby měli pracovníci hygienických stanic aktuální informace o platné právní úpravě.**

5) Očkovací kalendář

Již na prvním jednání komise byla mezi tématy k projednání zahrnuta současná podoba očkovacího kalendáře. Jako první krok navrhujeme, aby se jednání komise zaměřilo na problematiku schématu očkování hexavakcí. Komise by měla formulovat své stanovisko k povinnému očkování ve schématu 3+1, v případech kdy výrobce vakcín umožňuje očkovat ve schématu 2+1.

V rámci naší činnosti v komisi bychom také rádi znali odpověď MZ na následující otázky:

- Jaké jsou výsledky projednání úhrady očkování s VZP a Svazem ZP v případě, že není očkování prováděno vakcínami podle vyhlášky č. 537/2006 Sb?
- Jakým způsobem hodlá MZ podpořit zavedení neinvazivního vyšetření TRECs?
- Jak se MZ staví k recentním studiím mapujícím syndrom ASIA a jakým způsobem je promítne do své očkovací politiky? Jakým způsobem zajistí MZ informovanost pediatrů o této problematice?
- Jakým způsobem MZ podpoří očkovací centra, která kapacitně nestačí zodpovídat dotazy rodičů a pediatrů?
- Z SPC vakcíny Infanrix hexa vyplývá, že v případě současného podání s vakcínou Prevenar dochází k častějšímu výskytu febrilní reakce než při samotném podání vakcíny Infanrix hexa. V lékařské praxi dochází zcela běžně k aplikaci těchto vakcín společně. Jaké stanovisko k této problematice MZ zaujímá? Jakým způsobem bude MZ postupovat, aby došlo ke snížení nebezpečí vzniku nežádoucích účinků?

Věříme, že budou následující jednání Komise pro problematiku očkování přínosná a podaří se dojít k závěrům, které budou kvalitním podkladem pro další směřování očkovací politiky v České republice.

S úctou

Tereza Hrubá
Liga lidských práv

Martina Suchánková
Sdružení ROZALIO

² Takové ustanovení platilo do roku 2006, kdy byla přijata nová vyhláška o očkování. Informace, kterou pracovníci poskytují, je tedy již devět let neaktuální.